

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési ár:

Hogyadóra 2 korona 50 fillér. Félévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Görög-udvar,
hová a kóriratok címrendők

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket

a kiadóhivatal

mérsékelt áron számít fel.

Czélserűségi és törvényes szempontok.

A főispáni pörirat bírlásának végéhez jutottam el. Két irányban kell még ezt a bírlatot kiegészítenem, — nevezetesen abból a szempontból, hogy célserűségi okok szólnak-e a városházépítés elodázása mellett vagy nem s hogy van-e törvényes alapja annak, hogy egy főispán — ha mindjárt a belügyminiszter hívja is fel véleményadásra, — úgy nyúljon bele egy község vagy város önkormányzati, önrendelkezési autonóm jogába, a hogy ezt Kelemen Béla főispán cselekedte?

Mielőtt azonban ezeknek a szempontoknak a megvilágítására rátérnék, — hogy teljes-tökéletes egészet nyújtsak és a pörirat egyetlen részletkérdését se hagyjam érintetlen — rá kell mutatnom annak arra a passzusára, melyben a főispán azt fejtegeti, hogy a kormány, illetve egy-egy miniszter a gimnáziumhoz való hozzájárulás mérséklésével, az iskoláink államosításával és a fogyasztási adóbérletnek az eddiginél előnyösebb átengedésével a város anyagi helyzetén akart javítani és az adófizető polgárok terhén akart könnyíteni, elviselhetőbbé akarta azt tenni és bizonyára nem az volt a kormány intenciója, hogy amennyi terhet ő levez Szentes város adózó polgárainak válláról, a városi tanács és közgyűlés ugyanannyi terhet visszarakjon a polgárookra.

A magam részéről elfogadom a főispáni pöriratnak ezt a logikus okoskodását: a kormány tagjainak mindenestre ez volt a tiszteltetnémű céljuk, mikor a kérdéses kedvezésekben részesítették az eddig mostoha-gyermek Szenteset. Csakhogy én ezt teletem, mert ha módomban állana, úgy, ahogy nem áll, ennek a tételnek egyedül helyes következtetését abban is vonnám le, hogy: most aztan Szentes város tanácsa és képviselőtestülete,

— ime, a sült galamb a szádba repült, — fektidj a füledre és rágódj rajta, amíg benne tart, vagyis tisztára a polgártársaid pótdócsökkentésére használdd ki a kormány jóindulata által neked juttatott anyagi előnyöket.

Vajjon ehhez a következtetéshez jut-e el Kelemen Béla főispán is, a maga által felállított tételből?

Korántsem. Csak éppen félretolja a tanácsot és a képviselőtestületet, hogy ne esék, hanem ő rakhasson, nem is annyira, de sokkal nagyobb terhet adófizető polgártársaink vállára, mint amennyit róla a kormány jóindulata leemel.

Igen, fogja rá a főispán esetleg visszavágni, de amit én akarok, az mégis más. Terhelem a polgárság vállát, de ez a teher közhasznú beruházások létesítésére szolgál, nem pedig városházépítésre.

Csakhogy egy kis elszámítás malőrje itt is megesett a főispánon.

Nevezetesen szemben azzal, hogy a kormány jóindulata a gimnáziumnál 8000, az iskolák államosításánál 5000 és a fogyasztási adóbérlétről — mondjuk — 6000 összesen tehát 1900 korona előnyhöz juttatja a várost évenként, — a főispáni program végrehajtása pusztán személyi kiadásokban s a legszerűbben számítva is, évi 18000 korona új kiadással terhelné a polgárságot; hozzátehetem bizvást, egészen fölösleges személyi kiadásokkal, úgy, hogy ezek magukban felemésztvén teljesen a kormány jóindulata által nyújtott anyagi előnyt, abból ugyan — a főispáni munkaterv szigorú betartása esetén, egy fillér sem jutna se városházépítésre, se a főispán által diktált alkotások által igényelt kölcsöntörök annuitására.

Mindenek tetéjébe pedig még mindig ott meredezne előttünk a városházépítés kérdése, melyet a főispán

is csak *mostanra* akar leSORITANI a napirendről, mert hiszen pöriratában többszörösen mondja, hogy városházát igenis építeni kell. S aztán miből? — Előnyösebb helyzetben lesz talán Szentes város akkor, ha a főispán akarata szerint, a személyi kiadásainak tételét, a tisztviselők általa felvetett újabb fizetésjavításáról nem is szólva, évi 18000 koronával megemelte és a tíz éves főispáni programba foglalt alkotásokat életre keltette, mint amilyenben van ma és biztosított, kölcsön nem vevendő összeg áll majd ekkor a városházépítés céljaira a rendelkezésére?

A főispán maga sem hiszi, mert nem hiheti, hogy így lesz. Ezért mondom és mondhatom jogosan, hogy egy kis elszámítás malőrje ebben is megesett vele.

Rátérek most már — ennek konstataciója után — a célserűségi és törvényes szempontokra.

Nézzük először: szól-e valamely célserűségi ok a városházépítés elodázása mellett, vagy nem?

Hogy vissza ne kelléssek egy — már letárgyalt ponthoz térnem, első sorban bizvást megállapíthatom, hogy — a anyagi részét véve a kérdésnek figyelembe, — az elodázást ez nem indokolja. Ma sincs pénzünk, 10 vagy 20 esztendő múlva se lesz pénzünk városházépítésre s ma éppen úgy kell annak költségét kölcsönmivellettel ellát teremtünk, mint akár 10, akár 20 esztendő múlva. Egy különbség mégis van a két eset között. Nevezetesen, mondjuk csak 10 év múltán is, ha tényleg az utolsó betűig mindazt megvalósítottuk ezalatt, amit a főispáni program előír, adósságaink hógörgeteg módjára annyira felszaporodnak, hogy Szentes vagyoneleitára egy fillér aktív, tiszta, terheletlen vagyont sem lesz képes kimutatni. Persze, kölcsönt ekkor is kapunk, mert ezt egy alkölcsei közületnek mindig nyújtanak, csakhogy ekkor — ezt a kölcsönt már tisztára az adófizető polgárok zse-

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tesz és orvos által naponta ajánlja.

Mint hogy értékelték utánszólókat is kináthak, kérsen mindenkor „Roche” szert az orvosától.

R. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

Sirolin

Minél az érvényes és a leghatékonyabb megelőző és gyógyító szer a tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulózis, influenza ellen.

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ár: levegőszáraz 40-50 korona.

bére kell felvennünk, — anyagi helyzetünk tehát mindenestre sokkal *rosszabb* lesz, mint amilyen ma, eltekintve attól, hogy az anyagáraknak, munkabéreknek tíz év múltán milyenné alakulásáról fogalmuk se lehet s nem tudhatjuk előre: ezek emelkedésével nem-e kerül majd akkor egy bérkaszárnyaszerű új városházáépítése több-be, mint a mai Bohn-féle terv szerinti építkezés.

A célszerűségi szempontok másodika az, hogy kívánatos-e a városi közhivatalokat továbbra is a mai szétszórdott állapotukban 10 vagy esetleg több éven át meghagyni, sőt ezeket a városban, a főispáni program szerint, még jobban szétszórni?

Ebből a szempontból véve a kérdést figyelembe, két irányban kell azt elbíralnom: az egyik a jó közigazgatás, a másik az ügyes-bajos polgárok érdekének nézőpontja.

A jó közigazgatás érdeke az, hogy a közigazgatási ügymenet az azt vezető első tisztviselő, a polgármester által mindenkor könnyen és gyorsan áttekinthető, az egész közigazgatási gépezet egyöntetű legyen. A tisztviselők munkásságának, hivatalba járásuk és ott tartózkodásuk idejének ellenőrzése, mind azt teszi kívánatosá, hogy az egész közigazgatási gépezet egy földél alatt összpontosítottassék és éppen a főispánnak kellene erre első sorban törekednie, a helyett, hogy a hivatalokat a városban még jobban szétszórni akarja, mint ahogyan tervezi.

TÁRCA.

Jancsi halála.

Nesztelenül nyitott be a szobába és félnéken körülnézett. Az ócska vaskályhában éppen úgy pattogott a tűz, mint amikor ő el-távozott s a vörösen izzó hamuból tűzesillagok villantak ki, mint az elektromos gépből a szikrák. A bútorok ugyanabban a banális rendben sorakoztak egymás mellé, mint tavaly, az ágyterítők mögül meg fehérén csillogott elő a pára, mint a szakadozott női blúzából a mestelen, fehér test. Az ura a kanapén feküdt és aludt.

Az asszony leoldotta a kendőit, előbb a melléről, aztán a fejéről s lassan a kanapéhoz ment. Csendesesen megfogta az ura vállát és szólt:

— Miklós!

A férfi fölneézett:

— Hát te már megjöttél? — kérdezte megiepetten.

— Hazajöttem: szólt az asszony,

A férfi valamit keresett

— Hát a gyerek hol van? — kérdezte

Az asszony összerázkódott. Beesett arcán vérrözsák nyitlak ki hirtelen, úgy felelte:

Az ügyes-bajos emberek érdeke pedig, akik ügyüben, bajukban a közigazgatási hivatalokat kénytelenek felkeresni, szinte egyenesen parancsolja e hivataloknak egy épületbe való mielőbbi összpontosítását még abban az esetben is, ha ez a pótdadé némi emelésével, tehát az illetőknek esetleges újabb megterhelésével járna; mert ha annak az ügyes-bajos embernek *egy napon* csak az árvaszékkal, az adóhivatallal, az iparhatósággal és mondjuk — ügyességgel kerül is dolga, ami előfordulhat, s ezeket a hivatalokat a város négy különböző részében, más-más utcában, külön épületekben kell felkeresnie, — csak egy-két ilyen esete ha kerül is évenként, máris elfizettet idővesztésében, tehát esetleges munkája értékesítésének vesztésében a városházéépítés előadására többet, mint a mennyivel a városházéépítés kivitele pótdadját talán némileg emelte volna; eltekintve a fölleges járás-keles fáradságától és kellemetlenségétől.

Az adófizető polgárság terhén tehát a városházéépítés előadása már ezért sem könnyít, — annál kevésbé, mert hiszen — a ránk parancsolt hivataltelepítések és a má bérben birt hivatalhelyiségek bérösszege e mellett állandó teherként marad meg a nyakunkon a városházéépítés kérdésének végleges megoldásáig a nélkül, hogy ez a kiadás, mely — hiszen látni fogjuk — magában is legalább 120000 korona kölcsön annuitásának felel meg,

— Nem hon hoztam el.

— Miért?

Mintha leekét mondana, úgy darálta

— Hídeg van. Csupa hó az egész vidék. És a gyerek nyomorék. Kiesiny mankójával nem is tudott volna átgázolni. a havon. A szél is fúj. Ott hagytam még a Szendénél. Volt még két forintom, azért tartja egy fél hónapig.

— Nem igaz. Nem volt két forintod.

Az utolsó levelemben meg is irtad, hogy az a pénz, a mi a bérédből megmaradt, a Szendénél kell. Hogy abból a Janesi kosztjád kell megfizetned. Mondd meg, hol a gyerek.

Most már fölállt a kanapéről és a kezével indulatatosan hadonászott.

— Mindjárt megmondom, de előbb hadd fujjam ki magamat.

A férfi dühös lett.

— Addig itt le nem ülsz, a míg a kérdésekre nem feleltél. Mit csinál a Janesi? Él-e, vagy...

— Meghalt. — Kimondta úgy érezte, hogy ezzel könnyített a lelkén.

Mirtelen szélroham keletkezett, a mely bömbölvé szűgültött akartón keresztül s a

csak egy lépéssel is közelebb vinne bennünket a városházéépítés megvalósítása felé.

Célszerűségi ok tehát egyetlen egy sem hozható fel a városházéépítés előadása mellett; ellenben minden célszerűségi szempont sürgősen követeli, hogy közhivatalainkat mielőbb, a legsürgősebben egy tető alá, egy központi városházába összpontosítsuk.

Azt mondtam fentebb, hogy a főispán egyszerűen félretolja a városi tanácsot és képviselőtestületet, hogy *ne* *e*, hanem ő rakjon az adózó polgárok vállára sokkalta több terhet, mint amennyit e vállakról a kormány jóindulata leemelt.

Ebben eljutottam a törvényes szempontok vizsgálásához.

A főispán jog- és hatáskörét az 1886. évi XXI. törvénycikk szabályozza; a községek, ezek között a rendezett tanácsú városok autonóm jogát pedig az 1886. évi XXII. törvénycikk bástyázza — úgy, ahogy — körül.

Az 1886. évi XXI. törvénycikk 57. §-ának b) pontja megszabván a főispánoknak a megyei közigazgatás ellenőrzésére irányuló jogkörét, végső passzusában így szól: »— ezen fölül egyes községekben is megtekinti a hivatalos eljárást és ügykezelést és a tapasztalt hiányok megszüntetése iránt az illetékes hatóságok útján intézkedik;« — ugyanezen §. i) pontja

kályhában eloltotta a tüzet. A hamuban Lapangam szikrák tűzfolyamát rohantak a kályha falának, aztán kialudtak.

A vak sötétségben, a mely most támadt, a férfi vadul tört a nőre:

— Azt a gyereket te ölted meg Igen, igen! Mindig utadban volt. Most már emlékszem rá... A mikor a házamba jöttél, mindjárt ezt a gyereket hánytad a szememre. Az első kérdésed is az volt: És most ezzel a nyomorékkal is nekem kell vesződnöm?

— Nem igaz.

— Te hazudsz! Addig nem nyugodtál, a míg el nem ütöd a háztól, pedig te még olyant se tudtál szólni nekem.

— Nem igaz, nom üttem el. Igaz, kvártélyba adtam, de a kosztját én fiztettem. Aból a pénzből fiztettem, amit a szolgáltatommal kerestem. Te annyit sem tudtál volna keresni neki.

— Hagytad volna inkább itthon, nálam. De meg különben sem erről van szó. Azt mond meg, hová tetted a gyereket?

Az asszony erőtlenül rogyott le az egyik székre,

— Mikor kiléptem a szolgálatból, első dolgom az volt, hogy elhozom a kis Jancsit

Leghathatósabb és legizletesebb hízáló és vértisztító szer!

Számos előkelő orvostanár és szaktekintély által kitűnő eredménnyel kiprobálva! 10—1.

GYERMEKEKNEK:

Sietteti a járást és fogását, előzolja a mirigyeket és az átvart — biztosítja a csontok és izmok ép fejlődését — javítja és rendezi az emésztést.

FELNÖTTEKNEK:

Ut oláthatatlan vérképző, gyengékedőknél erősítő és mirigyoszáló szer, — mellbajoknál megszünteti az izmádat és elősegíti a gyógyulást

ENERGIN

EGY EGÉSZ DOBOZ ÁRA 2 50 KORONA.

Kapható a gyógyszerárakban, de biztosan az ENERGIN VÁLLALATNÁL PÉCSETT, mely 6 dobozt bérmentesen szállít.

szerint pedig: „az illető miniszter felhívására vagy saját hatáskörében a jelen §-ban körülírt ellenőrzési és felügyeleti körön belül, az alispánhoz, illetőleg polgármesterhez s általában a törvényhatósági és községi közegekhez rendeleteket bocsáthat ki, jelentéseket pedig mindezekről közvetlenül is elvárhat. Más tekintetben a törvény a községek belételeire, önkormányzatra a főispánoknak semmi néven nevezendő ingerencialis jogot nem ad, eltekintve persze azon fegyelmi jogtól, melyet részére az 1886. évi XXII. törvénycikk 91. §-a abban biztosít, hogy a polgármester, rendőrkapitány, tanácsnokok, főjegyző, főügyész ellen a fegyelmi eljárást ő is elrendelheti.

A törvénynek a főispáni jogkör a községekkel, ezek között a rendezett tanácsú városokkal szemben csupán oda terjed ki, hogy megtekinti, mondjuk megvizsgálja azok *hivatalos eljárását és ügykezelését és amennyiben az ilyen vizsgálat során éppen hiányt, vagy rendellenességet tapasztalna, ennek megszüntetése iránt az illetékes hatóság útján intézkedik.* Ha pedig erre valamelyik miniszter felhívna, vagy saját hatáskörben is, ezen a fentebb körülírt ellenőrzési és felügyeleti körön belül, az alispán útján rendeleteket bocsáthat ki a községi közegekhez; jelentést pedig ezekről is, közvetlenül is bekívánhat.

Ha a főispáni pörriratot ebből a törvényes szempontból néz, lehetetlen meg nem állapítanom,

hogy Kelemen Béla főispánát örvényszabta jog-és hatáskörén jóval messzebbmenvően nyúlt bele Szentés városönrendelkezési, autanóm jogába akkor, amikor az alispánt nem Szentés közigazgatási ügyvitelében általa tapasztalt esetleges hiányok megszüntetésére, hanem arra hívja fel, hogy városi hivatalok egész hosszú sorát telepíttesse ki és a várost ezzel magántulajdont képező helyiségek bérbevételére, tehát olyan közkiadásra szorítsa, amely az ez évi költségelőirányzatban fedezetet nem találván, újabb pótdókirovás eszközésének kényszerűsége elé állítja a tanácsot és képviselőtestületet, s még inkább túllépte jogkörét akkor, amikor az alispánhoz az ő Szentés városfejlesztési programjának végrehajtása tárgyában is rendeletet intézett.

Szeretném magamat jól megértetni. Nem abban látom a törvényen túllétező beavatkozást Szentés belügyeibe Kelemen Béla főispánnak, hogy a városházépítés dolgában a belügyminiszterhez intézett felvilágosító — mondjuk — emlékiratában Szentés városiassá fejlesztésének munkaprogramját is lefektette és ezt a munkaprogrammot olyanul küldte meg hivatalosan Szentés előjáróságának is, mint amelynek a város részéről való akceptálását óhajtja. Ezt hajlandó vagyok a város iránt való jóindulatának és annak betudni, hogy vágya volna a kormányzására bízott vármegye székhelyét egy eszményi város színvonalára emelni. Idáig joggal ment el a főispán, ehhez törvényes a l a p r a szüksége nem volt

De hogy ugyanezt a pogrammot a megvalósítás felé kényszerítő hivatalos megkeresést intézett az alispánhoz, melyben a vármegye első tisztviselőjét Szentest vagyonjogilag és pénzügyileg érdeklő cselekvések kivételének elrendelésére hívja fel, ez már — szerintem — minden törvényes jogalapot nélkülöző hatalmi túlkapas volt a részéről.

Az 1886. évi XXII. törvénycik 21. §-nak c.) pontja világosan mondja, hogy a község vagyona fellett kizárólag a községrendelkezik, s ugyane §. d.) pontja is a községnek kizárólagos jogul biztosítja a községi adókiivetést és behajtást, míg ugyanezen törvénycikk 24. §. felsorolván: mely községi közgyűlési határozatok hajthatók végre csupán a fölttes törvényhatóság jóváhagyása után, e §. e) pontja alatt ezek között a jelentékeny közművek emelésére vonatkozó határozatokat is kitüntet. Hogy pedig semmi kétség se férhesen a községeknek s ezek között a rendezett tanácsú városoknak pénzügyi és vagyonjogi dolgokban való teljes önrendelkezési jogához, erre nézve ugyancsak az 1886. évi XXII. törvénycikk 26. §. szóról szóra így intézkedik: A törvényhatóság a 24 §-ban elősorolt, vagy a 25. §. értelmében felebbezett ügyekben és a 115., 116., és 117. §-okban felsorolt eseteken kívül csak akkor avatkozhatik a község belügyeibe, ha közbenjárását vagy segélyét maga a község képvisellete kéri ki és veszi igénybe, vagy azt a közigazgatás vagy a közbiztonság érdekei követelik.

Az ezen §-ban hivatkozott 115. § vonatkozik olyan esetekre, melyek-

Fölvettem a béremet és elmentem a kis fiúért. A pénzt, ami nálam volt, a Szendénének kellett adnom a Janosi kosztjáért, nekem annyi sem maradt, hogy vonatra ülhettem volna. Gyalog és éhen kellett a városból idáig bandukolnom. A funak is kén én birtam is volna, de az a szegény kis nyomorék nem birta. „Pihenjünk egy kicsit!”, — mondta! „Nem lehet, kis fiam, ha ránk sötétedik, nem találunk haza. Akkor aztán itt fagyunk meg a hideg, téli éjszakában.” De a Jancsi nem tudott jönni. Fölvettem a hátamra és vittem, ameddig birtam, Aztán én sem birtam. Letettem a földre, mire a fiu leült a hóba. Én nógattam: „Kelj föl, édesem, megfagysz ezen a hideg földön.” De a Jancsi nem jött. „Menj csak, anyám” . . .

— Anyám?

— Igen, azt mondta: anyám „Menj csak anyám, egyedül és hagyj engemet itt meghalni. Te erős vagy, te kibírod az útát, én gyöngye vagyok. Nézd a karomat, csupa seb. Föltörte a mankó, Egy lépést sem tudok menni!

És te ott hagytad?

— Olyan szépen könyörgött. Aztán meg úgy sem segíthettem mar rajta, tovább cipelni nem tudtam. És mi most van abban, gondoltam, ha ott hagyom? A hideget eleintén éri ké jobb lassan-lassan megmelegedik a leve tája, kis angyalok muzsikál-

nak neki s a vidám muzsikaszó mellett fölrepül a menyorságban.

— Nyomorult. hol van a Jancsi?

— Az égben.

A férfi tajtékzott a dühtől:

— Ne tréfájl! Mondd meg, hol hagytad el?

Az asszony megmondta.

— A fesszüetlő mintegy lépésnyire — tette hozzá.

— Bestia! — ordította Miklós s olyat lökött az asszonyra, hogy az elterült a földinidő

Gyorsan magára kapta a kabátját s rohant, hogy a fia holtestét fölkeresse. Az asszonyra vissza sem nézett.

A nagy, esetlen testű nő pedig feködt a földön, de megbánást nem érzett. Szent meggyözdése volt, hogy helyesen cselekedett, a mikor a kis nyomorékot ott hagyta a hideg hóban. A jeges, fehér hóban a honnan angyalok viszik vidám muzsikaszó mellett az égbe.

Arra nagy volt a megdöbbenése, a mikor álomképekkel játszó szeme előtt hirtelen föltáruult az ajtó s apró mankóival betapogott a kis Jancsi. — A kis fiun most hosszú, fehér ing volt s mankója, a melyet gömbölyű, fehér karja alatt szorongatott, fölül bársonnyal volt bevonva, nehogy fölhorzsolja a selymes átlászó, selymes bőrét. A mankó also részén apró csillagok csillogtak:

— Anyám, utánad jöttem — köszöntött be nevetve a kis nyomorék.

— Te is engemet vádolsz? — kérdezte szomorúan az asszony.

— Nem, én nem vádolkal.

Az asszony felhőrdült:

— Ugy-e, hogy nem én vagyok a halálodnak az okozója, hanem a nyomorúság Igen a nyomorúság, — ismételte és örült, hogy megtalálta a helyes szavat. Hiszen, ha gazdag lennék!

— Hintón jöttél volna értem ugy-e, folytatta a gondolatot a fiu — és a hintó két selyem párnáit ültetné volna. Aztán gyü! gyü! Haza.

— Ugy édesem, ugy.

— De az apám nagyon haragudott, amint engemet elhagytál? — kérdezte a fiu.

— Sőt durva is volt hozzám. Ő lökött úgy ide a földre, hogy most nem tudok fölkelni.

— Rosszul tette. Hiszen te nem is tettél rosszat velem. Nekem sem sokkal jobb dolgom van. Az apám nem tudott olyan szépen muzsikálni mint az angyalok, a mankómat sem párnázta olyan puhára, mint amilyen most.

— Mert az apád is szegény. Hej! mikor engemet odavitt a házába, akkor neki is volt ám mindene. Fényes bútorai, cifra cseleldége. Akkor még a te kis mankódon is ott volt a puha bársony, meg selyem. Assz,

ben a községi képviselőket magánosok kezén levő ingatlanokat vagy javadalmakat, miket a törvényhatóság községi vagyonnak tart, azoktól per útján visszavenni vonakodék; a 116. §. a község által indított pereknek az alispánhoz való bejelentését szabályozza; végül a 117. §. a fölöttes törvényhatóságnak arra az esetre biztosít beavatkozási jogot, ha a község rossz gazdálkodás vagy elemi csapások folytán a vagyonbukás szélére kerül.

A törvényhatóság fölülbírálsa alá terjesztendő fel ezenkívül ugyane törvény 125. §-nak rendelkezése értelmében a község éves költségvetése is, amelylyel szemben szintén a törvényhatóság joga, attól esetleg a jóváhagyást megtagadni, a községgel észrevételeit közölni, a községet a költségvetés kiigazítására utasítani s ha ezt a község megtagadná, számára az azon évi költségvetést hivatalból is megállapítani.

Semmi esetben sem ruházza azonban fel akár az 1886. XXI., akár az ugyanezen évi XXII. törvények a főispánokat a hatalmi jogkörrel, hogy közkiadásokat igénylő dolgok kivételét parancsolóan kényszerítessék a községekre és rendezett tanácsú városokra akár közvetlenül, akár az alispán útján.

És így a törvényesség szempontjából is erősen kihívja a kritikát Kelemen Béla főispánnak a pöriratából származott rendelkezése.

Ezzel be is fejezhetném a pörirat bírálatát.

Azzal a sok gyanúsítással és alaptalan váddal szemben azonban, melyeket a főispán ebben a pöriratában egyesek, a városi előjáróság, a képviselőtestület és a városképző bizottság ellen rakásra halmozott, nem en-

nyilvánítom, hogy akkor még nem kellett mankóval járnod. Ha valahová elvittünk, bele ültettünk a koscba, a mikor megérkeztünk, leszállt az inas és vitt a ölében.

— És hová lett a pénzünk?

— Isen tudja! Szerencsétlen vállalkozások. Nagy veszteségek a borszás. A pénz pedig volt, nincs.

— Hiszen akkor neked nem is érdemes élned?

— Nem bizony. A mióta az apád munkás lett, én meg eseléd lettem, nyomorúságos napokat élek.

A fiának ölete támadt:

— Tüdöd mit, anyám? Ne is maradj te itt. Inkább gyere el velem az égbe. Majd megkérem az angyalokat hogy neked is munkáljanak.

— Itt hagyjam az apádat?

Jajszon gondolkodott, de csakhamar megvolt a válasz:

— Hiszen már nem szeret ügysem. Én nem is fog szeretni.

Az asszonyok szavába dermedt a szomorú érzés.

— Igaszd van, ám. Megyek.

Valami fájdalmas bizsergést érzett a testében. Valaki megragya. Erre fölésmélt.

Az ura érkezett vissza s nagy barna kendőbe pelyáva hozott valaminet Hogy mit,

gedhettek el egy kérdést, — mintegy záradékkul a bírálatomnak.

Ha nem a Bohn Alajos-féle, hanem a Hiki sch és Kotál-féle pályatervet érdemesítette volna a városképző bizottság zsűrije az első díjra és az utóbb nevezett urak tervét fogadta volna el kivitelre a képviselőtestület és az építés végrehajtását is rájuk bízta, — vajjon — ha ez az építkezés tényleg 600000 korona kiadást igényelt volna, — akkor is kedvezőtlenül informálta volna a főispán a belügyminisztert?

Tegyen meg nekem Kelemen Béla főispán egy szívességet: Kérjen be e kérdésemre sürgős választ azoktól akikről bőséges információja it szerezte. — is. —

Wekerle az adóreformról. Wekerle Sándor miniszterelnök a Revue de Hongrie legújabb számába cikket írt az adóreform tervezetéről. Ebből a cikkből való az alábbi részlet:

A régi adózási módszer, amely szerint az egész adóteher a nép alsó osztályaira nehezedett és kiváltságos osztályok abból semmit sem, vagy csak igen keveset viseltek, már rég elavult és helyébe az általános és egyenlő adóvétel rendszere lépett. Miután az egyenlőség elve jutott érvényre a társadalomban és ez az elv érvényesült először a magánjogban, később a büntetőjogban, még később megteremtette a politikai egyenlőséget, természetes következményeképpen az elvnek kellett a közhatalom módjában is érvényesülni. Az egyenlő teherviselés elve a teher számtalanig egyenlő elosztásával nem lenne tökéletes, mivel számot kell vetni az egyes adózók adóközpénységével is.

Azon adóknál, amelyek tárgyakra vetettek ki, amelyek tehát a személylyel nincsenek kapcsolatban, ezen megadóztatható

at az asszony könnyen kitalálta. A gyereket hozta meg, a kis Jancsika holttestét.

Fölcsemkedett, hogy az urának segítségére legyen. Előbb az ablakot nyitotta ki és esedőközbe látta, hogyan aranyozza be azt az egész tájat a nap. S a hogy az ablak fatábláit föltépi, a kicsiny hideg szobába is csak úgy hullanak be a csillogó sugarak, mint ahogy hullik a végzetlen; keresztül az üvegpor. Most az urához megy az asszony, hogy ennek a barna csomagnak a fölbontásánál ott legyen. Akarja látni, milyen is az a kis halott.

A férfi azonban vad haraggal támadt a nőre:

— Te még mindig itt vagy! — üvölti.

Aljas tekintettel akarod bessennyezni ennek a halottnak tiszta arát? Hát van benned szemérem? Takarodj elölem, mert ha sem pusztulsz rögtön, kiragjak!

Az asszony most már kiegyenesedett. Könnyes arát fölemelte s ebben a pillanatban mintha a martírok glóriája ragyogott volna a feje körül. Szótlanul, de azért kevélyen hátraesgett fejfel ment az ajtó felé, hogy ebbe a házba többé vissza se térjen. Az ajtóból mégie visszafordult:

— Eugemet üztél el? — kérdeste a férjétől dacosan. kívánom Bolond ember. A nyomorúságot kellett volna előzödni!

Kálnoki Lajos.

tárgyak kapacitása az adó tekintetében érdékeltelen. Eppen úgy van ez a fogyasztási cikkekre vetett adóknál is. Evidens, hogy egy par magasabb kválttású cikk, mint például a dohány, magasabb adónak és vámnak van alavetve. Ami ezeket a tárgyakat illeti, az adókötelek kapacitása csak mint másodrendű dolog jöhet figyelembe; egyrészt, mert a fogyasztási cikkek nem osztályozhatók az adókötelek kapacitása szerint; másrészt, mert ezen cikkek kapacitása nem kongruál az adókötelekkel, hanem az egyes existenciához anyagi képességéhez és szükségleteihez igazodik. Ami a fogyasztási cikkek adóját illeti, ezek nagysága nem okoz differenciát az adózók kapacitásának tekintetében.

A fogyasztási adók csak növelték azokat az aránytalanságokat, amelyeket az egyenes adóknál észlelhetünk; ez az aránytalanság azonban a szó szoros értelmében nem létezik, hanem az az adózók adóközpénységéhez való aránytalanságnál tünik csupán elő. Az aránytalanság főképpen abban mutatkozik, hogy a fogyasztási cikkek, mint legszükségesebb életfenntartási cikkek magasabb adóvagy vámtétele azokat tetemesen megdrágítja, ami főképpen a szegényebb osztályt, amely ezt a drágaságot legjobban megérzi fogja legfőképpen sújtani.

Az állam folyton növekedő szükséglettel és az a törekvés, hogy az adóterhek mentől egyenlőbben és arányosabban osztassanak el. szülte azt az igyekezetet, amely akarja vinni, hogy az adózók egész jövődelme, tekintet nélkül annak az eredetére, képezze a megadóztatás tárgyát. Ennek az elvnek az alkalmazása azt eredményezi, hogy az adóösszeg nem marad egyforma, hanem az adózók jövedelmével együtt növekedik; másrészt, hogy a legszükségesebb élet-szükségleti cikkek a létminimumra való tekintettel, minden adó alól kivételnek.

Ugyanez a tendencia nyilvánvaló abban is, hogy a család körén belül az egyes tagok jövedelmük bizonyos részét a megadóztatás alól kivonhassák, ellenben a nagy töké aránylag terhebb adóval sújtassanak.

Amennyire biztosítják az adórendszer lösségát a hagyomány és hosszú fennállás, annyira biztosan jelöli ki az előbb kifejtett elv a reformálás irányát, — azon reformálását, a mely már más országokban sikerrel alkalmaztatott, vagy alkalmaztatása most van terbe véve. Ezek az elvek sugalmasták azt a reformáló munkálatot is, a mely most a magyar képviselőház megvitatásáig kerül.

Az adóreform legfontosabb intézkedései az összes közterhek adminisztrációjának egyesítésére vonatkoznak. Minden adónem: állami, megyei, városi és községi adók együtt kezelteknek. Ugyanegy adókövetési lapra írva küldetnek meg évente az adózóknak; az adófizetés kollektíve történik; ugyanígy lesz a felebbezással és az itélettel is; és az eljárás végett fogja vetni a szárféle panasznak, s az ügykezelés lényeges egyszerűsítését vonja maga után.

Természetes, hogy az új reform a legkülönbözőbb kritikáknak nyujt teret. Kétségtelen, hogy annak megfontult formáját, melyben előterjesztetik, még ma meghatározni nem lehet. Képezheti vita tárgyát, de fundamentális diszpozícióit változtatás nélkül kell megvalósítani. A megélhetési minimum egy bizonyos kibővítése, vagy bizonyos minimális adókulcsok kicseréltése; ime ezek lesznek valószínűleg vita tárgyát.

Bárminő legyen a probléma megoldása, az kétségtelen, hogy az állam az elég hosszú átmeneti idő alatt jelentékeny veszteségeket fog szenvedni.

Míg a progresszív megadózottság bevezetése az ilyenmő reformok nagy részével többnyire a kisebb adózók tarheinek könnyítésére vezet, még pedig a nagy adófizetőkön viszonylag aránytalan módon: ezen adóreform tervezetben az előny abban áll, hogy maga a magyar állam vállalkozik a közérdek kivételére a végbő, hogy azok tulajdors megnövekedését kikérülje.

Ujdonságok.

Szentes, 1908. április 3.

— Emlékeztető. Szentes város képviselőtestülete f. hó 4-én, holnap délelőtt 9 óra körül közgyűlést tart a tul a kurcai tanácskozóteremben.

— A katonatiszti fizetések. A Bécsben pár napja lefolyt közös miniszteri tanácskozás, melyen a közös minisztereken kívül, magyar részről W e k e r i e Sándor miniszterelnök és P o p o v i c s pénzügyi államtitkár, az osztrák miniszterelnök és pénzügyminiszter vettek részt, főleg az ez évi közös kiadások megállapításáról, de e mellett arról is tanácskoztak, hogyan lehetne a katonatisztek felelőseit fizetését már erre az esztendőre is biztosítani. Jól értesült kézből eredő bécsi híradás szerint végül a következő megállapodásra jutottak: — A delegációk elé terjesztendő közös költségvetésbe az idén nem illesztek bele a főlemlt tisztí fizetését, — felsőbb paransra — olyan formát kell keresni, hogy a katonatisztek már ebben az évben megkapják a főlemlt gázsit. A két állam pénzügyminiszterének köteleességévé tették, hogy a keelő formát megtalálja. W e k e r i e s K o r i t o v s z k y pénzügyminiszterok, hír szerint, már meg is állapodtak. Míután ő felségének egyenes kívánása, hogy e főlemlt gázsit a jövő évben már a költségvetésben is szerepeljen, elhatározták, hogy a delegációk elé 1909-ben olyan büdzsét terjesztsenek, amely a főlemlt fizetéseket is magában foglalja.

— Közigazgatási bizottság. Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 12-én délelőtt 10 órakor tartja e havi rendes ülését, a vármegyehez kistermében.

— A városzházépítés ügye. A főispánnak az az emlékirata, melyet a szentesi városzházépítés ügyében a belügyminiszterhez felterjesztett és Szentes város polgármesteréhez is eljuttatott, keil, hogy foglalkoztassa a benne kifejtett munkaprogrammal fogva a város képviselőtestületét, már azért is, mert ez elől a közgyűlés ki sem térhet, amennyiben C i e a t r i c s Lajos gr. alispán ezen főispáni program rendelkezési dolgában hivatalos felhívat intézett a polgármesterhez, melyre 30 napi záros határidőn belül jelentést kíván fel. M a t e f f y Ferenc dr. polgármester, a kérdés előkészítésére összehívta csütörtökön délelőttre a jogügyi, pénzügyi és háztartási szakosztályokat, pénteken délelőttre pedig a városzházépítő bizottságot, hogy a holnapi közgyűlés elé ez ügyben terjesztendő határozati javaslatot megállapítsák. Az összehívott bizottságok mindkét napon a legnagyobb tárgyalósággal vitatták meg a kérdést és hosszas fontolgatás után, a pénzügyi és háztartási szakosztály javasata, B u r i á n Lajos indítványának elfoga-

dásával, rövidre fogva az, hogy a közgyűlés sajnálattal vegye tudomású, hogy a főispán, téves információk által félrevezetve megtagadta az előljáróság azon kérésének teljesítését, hogy a városzházépítés ügyét a belügyminiszternél kedvezően támogassa; bizza meg a közgyűlés a háztartási szakosztályt egy emlékirat kidolgozásával, mely a főispánt, hivatalos akták alapján kelőten tájékoztatassa, juttassa ezt az emlékiratot a főispánhoz és kérje meg, hogy addig is, míg ez megtörténik, hasson oda, hogy a miniszter a városzházépítés kérdésében ne döntsön. A megjelölt hivatalok kitéleltetésére tegye meg a szükséges lépéseket, utasítsa a tanácsot a közvágóhíd ügyének 3 hónapon belül való teljes előkészítésével és a polgári leányiskola államosítása érdekében a tárgyalásnak mielőbbi újra fölvetelével. Ezen határozat felterjesztendő az alispánhoz is. A városzházépítő bizottság — másnap tartott ülésén mindenképpen hoztájárat ehhez a javaslathoz, azzal, hogy a kérdéses hivatalok kikalkulálásának keresztvitelét lehetetlennek jelzi annyiban, — mert úgymond, Szentesen megfelelő bérlési dísek sem kőpórti sem más fekvéssel, nem lesznek kaphatók. G á l f y Sándor az elfogadott indítványainál szemben ellenindítványt tett, mely szerint az építő bizottság azt javasolja a közgyűlésnek, hogy ramutatva a főispáni emlékirat téves adataira, esekről küldöttségileg világosítja fel a belügyminisztert, egyszersmind kérve a minisztert, hogy e z e n adatok téves voltának hivatalos felderítése végett, egy szakközseget Szentesre küldje ki. Valószínű, hogy G á l f y Sándor bizottsági tag ezt a szavazott indítványát, mint kölönvélemlényt a holnapi közgyűlés elé viseli.

— Magas vizálás. Más éveikben, amikor esős, havas volt a tél s a hegyeket hatalmas hóréteg borította és beállt a tavaszi olvadás, érthető volt a folyóvizek magas állása és az áradás. Az elmúlt tél azonban nem igen havazta be a hegyeket. Ami kevés hó volt, az hamarosan el is olvadt. Április elején szárazságról panaszkodtak a mezzei gazdák s az utóbb tamadt nagyobb esőzések annyira földzúszattak a folyóvizeket hogy több helyen az úgynevezett zöldrádástól lehetett tartani. A Tisza és a többi folyóvíz állása általában elég magas. Ha újabb nagy esőzések nem következnek be, lassanként alább fog szállani a magas vizálás és a zöldrádás veszedelme baj nélkül vonul el.

— Szerelmi dráma Kisteleken. Kisteleken, csütörtökön reggel agyonlőtte magát V a r g a Eszter, V a r g a József 18 esztendősné leánya, aki a közegében T o p z e r József cipésznél szolgált. A konyha kis hamupipőkéjére ügyet sem vetett senki és arra meg éppen nem gondoltak, hogy a leány regényes hajlamok rabja, akinek szive telve ábrándokkal, élehetlen vágyakkal és lökéggel szenvedélyes szerelemmel. De a mellett a kiscseléd valósgos jellem volt, aki nem tudott játszani az ércével, amelyet épp olyan nagyon komolyan vett, mintha gróf kisasszony lett volna. A családlányok udvarlója akadt: egy maszasos képi szolgaleány, aki megekkádtott, hogy feleségül veszi. A szerelmes pár nem lehetett egymásé és közös akarratt ast határozták, hogy meghalnak. De a leány éppen nem vette komolyan ezt a határozatot, hanem nagyokat kasagva a halmi vágyó lény együgyűségén, odébb állott, elszegődött idegen közegbe szolgaleánynek, csak éppen annyit üzent — tévozása elől a lánynak,

hogy — ha lehet — farsangot meglátogatja. V a r g a Eszter mikor ezt az üzenetet megkapta, hangos zokogásra fakadt. Egész éjjel sírt. Hajnaltájt búcsúzólevelet írt kedvesének, aztán atyja revolverével sziven lölte magát és — meghalt. A búcsú levele így szólt: „Kedves Jani! Nem gondoltam meg, mit tetél, mikor megszeretél. Reményemem elfogyott, hogy valaha egymáséi lehessünk. Mikor elváltunk, a szivem meg akart hasadni. Azt írtad másnap, együtt élünk, együtt halunk, te a túzbe is utánam jössz... No, hát gyere... De nem, te épen úgy nem akartál velem meghalni, aminthogy nem akartál velem az esküvőre előnni. Mit tetél? Csak játszottál? Te elhész, te leány vagy, de nekem muszáj meghalni, én leány vagyok... De azért utóljára is azt kívánom, hogy meghasad szivemnek végső kívánságát teljesítsenek. Légy boldog, gazdag és oly erős, hogy csúsan szavadnak mindenkor embere légy és ne hogy megőjí meg egy leányt. Tépd el ezt a levelemlt. Isten áldjon meg. V a r g a Eszter. — Ennél meghatöbb, szebb levelet keveset írtak.

— Fráter-estély. A helybeli jótékony négyelet f. hó 23-ki Fráter-estélyének helybeli közreműködők tegnap délután tartották első összejövetelüket, hogy a próbak idejét és mikéjűt megállapítsák. F r a t e r Loránd piésznen kívül ugyanis az estély műsorán egy zongoraszám, továbbá egy bájos kis párjelenet, egy egy felvonásos és egy melódramma tündérrege is lesz s a három utóból említett piésznből indulnak most meg a próbak, hogy az estély a közönseget minél tökéletesebb műveléshez juttassa.

— A gyermekek hiányos nevelése okozza a legtöbb gyermekbetegséget, mint pl. gyöngyösg, vérszegénység, sorvasd, angolkór. Ezekből ismét komoly és veszedelmes betegségek keletkehetnek, mert a test ellenálló képességet elvesztvén, utat enged a betegségnek és a prutulásnak. Minden ilyen esetben a Ferromanganin különösen ajánlható, mert ez az elsőszámú tép- és erősítő szer a test egészségesebb fejlődését eredményezi. Pásztor Lajos Ertenyűs (Biharmegye) a következőket írja: „Jelen soraimmal kérek 2 üveg Ferromanganint, amelyet Kovács István Kis-ujzállasi lakos ajánlott, kinek 6 éves leánygyermekje idült angolkórjából a Ferromanganin által gyógyult; 3 éves fiamaik hoztam, aki szívtén angolkórós. A Ferromanganin majdnem nélkülözhetetlen szer a leányok serdülésének időszakában, a 14-ik és 18-ik év között. Vasárnapnál ügyeljünk, hogy a valódi Ferromanganin adják. Végejje: Ferromanganin leányfejlel a gyöngyösgen és cikmének. Egy üveg ára 3 kor. 50 fillér, kapható gyógyszerárakban és Török Józsefnél, Budapest, VI. Király utca 12. Kapható Szentesen; A »Magyar Királyhoz« címzett gyógyszerárban.

— Molnár Jónó és a városzházépítés. A mi városzházépítési ügyünknek valósgos miniszterüma keletkezett már. Sokat suttognak róla varoszerke pro és kontra. Így egy hírmás arról is tudni akar, hogy a városzházépítés megakadályozásába Molnár Jónó első képviselőnk keze is belejátszik. Támaszkodik pedig ez a hírmás egyfelől arra, hogy a március 15-iki negyvennyolcas-körbéli társasvacaora alkalmakor épp Molnár Jónó közvetlen környezetéből olyan nyilatkozat történt teljesen szavahihető ember előt ebben a kérdésben, — mely szerint ők, már tudniillik Molnár Jenőék nem ellenségei a városzházépítésnek, csak azt nem akarják, hogy az ügy épüljön fel, ahogy Bugyi főjegyző akarja. Az illető nyilatkozóknak saját — reprodukált — szavait idézzük a fentiekben. Támaszkodik másfelől arra, — amit hinni se akarunk —, hogy a főlemlt megírta

sáért járó honorárium Budapestről, éppen M o l n á r Jenőtől jött volna Szentese. Ha csak az első hírmérségig. — akkor is merjük mondani, hogy M o l n á r Jenő tévúton jár s olyan úton, melyen a már-már megsyert általános szimpátiát el fogja veszteni.

— A szabadelvűpárt feltámadása এমন érdekes rőpirat jelent meg a fővárosban, mely azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy kell-e és lehet-e a szabadelvű partot feltámasztani. Az író tagadólág válaszol a kérdésre, azt fejtegetve, hogy a szabadelvűpárt már formális bukása előtt is meg volt halva. Természetes örököse pedig a — függetlenség párt, amely kormányképesnek bizonyult, melynek kormányra is kell jutnia és alkotmányos úton megvalósítania a maga törekvéseit.

— Mikor az asszony berug. B o d o r Anna esongrádi asszony Szegeden tartózkodott a férjével, aki a tisztai vasháldnál dolgozik. A napokban az asszony ebédet vitt az urának a munkahelyre, a Tiszához. Ahogy ezenközben — ittas állapotban — a vizszélén haladt, egyensúlyt veszve, belebukott a Tisza hullámaiba, hol kis ideig tehetetlenül vergődve, alámerült. Holttestét még az nap kihalászták.

— A vallás megjelölésének mellőzése. Arad után most Kolosváron indult megmozgalom az iránt, hogy a nacionaléból a vallás megjelölése kihagyassék. Mint kolosvériről írják, H a v a s Lázár ottani kamaral tag indítványt adott be a kereskedelmi és iparkamarához, hogy a kereskedők, iparosok és gyárosok segédelt tanoncái és általában mindennemű alkalmazottainak munkakönyvéből, bizonyítványából a vallás megjelölése hagyassék ki. Az indítványt a kolosvári iparkamara legközelebbi ülésén tárgyalják.

A szamárköhögést

a gyermekek ezen ismert rémét a SCOTT-féle Emulsió minden esetben sikeresen gyógyítja. A SCOTT-féle Emulsió a legjobb szer gyenge, beteges gyermekek gyógyítására, kiknek gyorsan visszaadja rózsás kerek arcukat.

Rendkívüli gyógy sikere és erősítő hatása abban lelő magyarázatát, hogy a legjobb, legtisztább és leghatásosabb anyagokból állítja össze, melyek a SCOTT-féle eljárás folytán izletes, könnyen emészthető Emulsióvá válnak.

SCOTT-féle Emulsió

Az Emulsió felnőtteknek s agoknak époly hatású, mint gyermekeknek. XI. 4—1

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógyszerkereskedésekben.

* A mostanában lefolyt magy. kir. szab. XXI. sorsjátékra tett visszapillantás jellemző tanulságát nyújtja annak, hogy azon körülbelül 83 millió koronára tehető összeg, melyet az osztálysorsjáték évnöve nyeresemények fejében kifizet, miként osztódik el az ország minden vidékére, vagyontalan embereket téve gazdagga; fokokort mértékben igazolja ezt éppen a most lefolyt XXI. sorsjáték. A 600,000 koronás első főnyeresemény Szolnokon nyerték; a 200,000 koronás nagy nyeresemény és a 100,000 koronás főnyeresemény, ugyazint az 50,000 és 60,000 koronás főnyeresemények Budapesten kerültek kiosztásra; a 80,000 koronás nagy főnyeresemény Nyiregyházaán jutott, a 40,000 koronás főnyereseményt Kassa kapta; Rozsnyó is részes a nyereseményekben.

30,000 és 20,000 koronás összegekkel. Számos jelentékeny nyeresemény került még az ország különböző vidékeire fentiekben kívül. Mérlegelve azon körülményt, hogy a sorsjáték legnagyobb része egy nyolcad és egy negyedes becsütában került kibocsátásra, megközelítőleg fogalmat alkothatni arról, hány ember lett szerencsés ily főnyeresemények révén.

Nyiltér

Válasz

mindazon támadások, melyek az impregnált és szelektionált (válogatott) takarmány répmagra (csillag védjeggyel) vonatkoznak.

Mindezekig hallgattunk azokról a rendszeresen folytatott támadások és gyanúsításokról, melyek szóban és írásban érintettek a nagytekintélyű Mautner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedő céget Budapesten.

De miután a »Magyar Mezőgazdák Szövetkezete« lapjának legutolsó számaiban a »Jasensche« nevet említi, ezennel a következőket jelentjük ki a nyilvánosság előtt:

1. Minden egyes bál csillagjegyű védjeggyel és eredeti ölomzárral ellátott takarmány répmag, melyet a Mauthner Ödön cégnek szállítottunk, tényleg Impregnálva is lett. — NEM IGAZ tehát, ha Rázso tanár úr vagy a »Magyar Mezőgazdák Szövetkezete« lapjának szerkesztője ennek ellenkezőjét állítják.

2. Minden egyes bál takarmány répmag, melyet ami ölomzárral ellátott Mauthner Ödön cégnek szállítottunk, teljesen kilejtett, nés, eredeti jelleggel bíró anyardákból származik, melyet tápérték tartalma a nevé laboratóriumban egyenként megvizsgálunk. — NEM IGAZ tehát, ha Rázso tanár úr vagy a »Magyar Mezőgazdák Szövetkezete« vezetője ennek az ellenkezőjét állítják.

3. Sohasem kértük a »Német Gazdasági Egyesület« et, hogy tenyésztésünket a magtenyésztési törskönyvbe beiktassa. NEM IGAZ tehát, ha ezt bármily oldalról is állítják. — Az az állítás NEM IGAZ, hogy répmag tenyésztésünk bevezetésére vonatkozó kérelmünket a »Német Gazdasági Egyesület bíráló bizottsága« visszautasította volna, mert eziránt sohasem folyamodtunk.

4. IGAZ AZONBAN az, hogy minden nagyobb, szolid tenyésztő német cég a anyardá-vény kiválasztása által igyekszik termékét megjavítani, — hogy velünk együtt létezik sok magtenyésztő, ki a laboratóriumban való egyenkénti vizsgálattal a takarmányrépa minőségét javítja, ami nem tévesztendő össze azzal a sokasos szemmérték után való válogatással, melyet minden gazda egyedül is eszközölhet. Ezen eljárás természetesen össze sem hasonlítható és elenyésző értékkel bír a vegyi vizsgálatot alapján kiválasztott anyardákkal szemben.

5. Igaz végül, hogy nincs oly szolid német takarmányrépa magtermelő, ki szelektionált (válogatott) anyardárról származó eredeti magvait olcsóbb áron bocsátjana forgalomba, mint mi. Az igen tisztelt gazdaközönység eddigi intelligens, hogy a mi nyilatkozatunkból levonja azt a következtetést, hogy mely indító okokra vezetendő vissza az a házsa, melyet a mi szelektionált (válogatott) anyardárról tenyésztett impregnált takarmányrépmagunk ellen indítottak, s e házsanak fővonásaiban ne lásson más mint gyűlöletet és irigységből fakadó gyanúsításokat.

Ha nálunk terjesztenek ehhez hasonló irly, valótlán állításokat, az illetők ellen megindítják a büntényítő eljárást.

Aschersleben, 1908. április hó.

Guotav Jaenach & Co.
magtermelési részvénytársaság

Felolvasorbesztő: B Á N F A L V I L A J O S.
Kiadótulajdonos: S z e n t e s é s V i d é k e k ö n y v m o d

Berényi László

(pénztáros) Rákóczi-tér 28. számú, valamint Borza-útca 21. számú háza haszonbérbe kiadó, vagy örökáron eladó. 3—1

Szöke István

Kossuth Lajos-útcái házáánál, melyben vízvezeték is van, három útcái szoba, mellékhelyiségekkel a mai naptól bérbeadó, esetleg kedvező feltételek mellett eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal ugyanott. 1—0

2025—tkv. 1908.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbírósg mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy S e r k é d i F e r e n c z végrehajtatonk Orosz Antal végrehajtat szenvedett elemi 64 korona 95 fillér töké követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbírósg területén levő Szentes város belterületén fekvő a szentesi 15790. szíkjében A. f. 1 soroz. alatt felvett 415 hrszámu telketek háza — és pedig az ezen ingatlanra C. 6. soroz. alatt a 2023—tk. sz. végzés következtében Csuka Agnes özv. Orosz Antalra javára bekebelezett 23 korona fenntartásával az 1804 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908. évi május hó 21-ik napjának délelőtti 9 órákoron ezen telek-könyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fog.

Árverési szándékokról tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 160 kor. 40 fillért készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy a banapénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerményt átszolgáltatni.

Kélt Szentesen, a kir. járásbírósg mint telek-könyvi hatóságнал, 1908. évi április hó 8-ik napján.

Katkios,
kir. jár. bíró.

Vérszegények és gyengek igyanak

Adria Gyöngyét

vörös Dalmát édes bort 1 kor. 70 fillér kapható

3—V

Dobrai Sándor
kereskedésében

Pártoljuk a **HAZAI** kereskedelmet!

SZÉN-, KOKS-, BRIKET-,

kovácsszén- és antraczit-fogyasztók,
gazdák, gyártelepek, kereskedők, intézetek — mielőtt
szükségletüket fedezik, — bizalommal forduljanak 10-7

RADNAY KÁROLY özéghez

Budapest, Váci-körút 18.

ürgöny-czim: ANTRACIT, BUDAPEST.

Legkifünőbb minőségek, különlegességek, összes ipari, gazdasági és házi élelokra.

Interurban telefon 164.

Gőszántásra és eséplésre rendeléseket későbbi szállásra mármint feladni kérem.

Rendszeres takarékoság.

Értesítés.

A Hódmezővásárhelyi Népbanknál H.M.-vásárhelyen. heti 1 korona befizetés és csekély pótdij ellenében

1000 azaz egyezer koronát,

biztosíthat magának minden 20 és 60 év közötti ember, aki az intézetnek ujonnan szervezett takarékbiztosítási osztályába előzetes orvosi vizsgálat alapján tagul belép. A befizetések hetenkint teljesítendő, az intézet által takarékbetétként kezeltetnek és 4 százalékkal kamatoztatnak.

E befizetések bármikor felmondhatók, a mely esetben az erre vonatkozó szabályzatok értelmében a teljesített befizetések vissza fizetnek.

A mennyiben a heti befizetéseit 15 éven át pontosan teljesi a 15-ik év végén minden **1 korona heti betét után 1000 azaz egyezer koronát** kap.

Ha pedig a befizető 15 éven belül bármikor elhal az esetben törvényes örökösei, vagy az általa előre kijelölt kedvezményezett kap

1 korona heti betét után 1000, azaz Egyezer koronát.

Részletes felvilágosítást ad és tag felvételt eszközöl helyben:

CSILLAG JOZSEF

„Dordrecht“ életbiztosító társaság főügynöksége, Kosuth-útca. Dr. Reis ház.

Kiadó lakás.

Nagy Imre I. kerület Horváth Mihály-útca 19. sz. házában négy utcai szoba, konyha, spájz és pince kiadó, azonnal elfoglalható.
3-2

Csak 18 koronáért

küld utánvétellel az

Országos Posztókitvelő Áruház

Budapest VII. Verseny-útca 2. szám
egy férfiföltönyre elegendő 3 méter finom fekete, sötétkék, szürke, vagy barna szöveteket vagy kamgarnt. 9-8

Kiadó üzlethelyiségek.

Ujonnan épült, Horváth Gyula-útcai házában (a Nyíry közszemben) **több üzlethelyiség bérbeadó.** 10-10

Értekezhetni velem ez iránt a róm. kath. templommal szemben levő üzletben. Spitzer Adolf.

NOXIN

50-10 Minden jobb üzletben kapható.

Hochsinger Testvérek
BUDAPEST.

BENZINMOTOROK

kőolaj-üzemre is alkalmasak, gőzlokomoblok, útmozdonyok, gőzcséplőgépek, aratógépek, teljes malomberendezések, talajmivelő eszközök, stb.

Kívánatra szivesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

20-10

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE,
BUDAPEST Váci-körút 82.

H I R D E T M É N Y.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminisztérium ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály húzása 1908. május hó 21. és 23-án tartatik meg. — A húzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közigazgató jelenlétében, nyilvánosan történnek a húzási teremben. Sorsjegyek a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítójánál kaphatók.

Budapest, 1908. évi április hó 26-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatóság.
LUKÁCS HAZAY.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 68.

Éltek a legújabbabb árak mellett ajánlatosok:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

származásvezetők, járgény-ösztőlőgépek, löhars-esztőlők, tisztító-rosták, kenőolajozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. képlők, szelektívógók, rőpavágók, kukerica-morzsolók, szétlők, őrlőmalmok, egyesleges szőlő-ekők, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

A Körös-tisza-marosi ármentesítő és belviz szab. társulat bábocka-mindszenti szakasz- igazgatója.

384/1908. sz.

Hirdetmény

A Körös-tisza-marosi ármentesítő és belviz szabályozó társulat bábocka-mindszenti szakaszának védgátjain a lucerna kaszálóknak és egyéb fűtermesnek ez évi november 1-ig terjedő használat a magterelés és legeltetés kizárásával — 100 vagy 200 méteres szakaszokban, nyilvános árverés útján, azonnali készpénz fizetés mellett a helyszínén a legtöbbet ígérőknek folyó év május hó 11. 12. és 13-ik napján bizottságilag haszonberbe fog adni.

Az eladás sorrendje a következő:

1. Május 11-én reggel 8 órakor a bábockai alvó gátrész a papgáti őrház feletti elágazástól kezdve a bábockai felső határig, azután a mostani védvonallal az új bábockai-gát felső végpontjától kezdve a Tűzkövesi őrházig, délután a Tűzkövesi őrháztól a teési magas partig.

2. Május 12-én reggel egyked 9 órakor a Szegefűsárdánál kezdve a Kurca-toroki őrházig, délután az őrháztól a szegvár-szentesi határig.

3. Május 13-án reggel egyked 9 órakor a szegvár-szentesi határtól kezdve a Böldi révig, délután a Böldi révtől a teési magas partig.

Szentesen, 1908. április hó 30-án.

3—1 Schneider József
h. igazgató azak mérnök.

LIPIK Szlavóniában
Vasút-, posta és távírda állomása.

Elsőrangú fürdőhely.

Egyetlen jód tartalmú alkalikus hévíz (64° C.) Európában. Páratlan gyógyhatású a tápcsatorna és a vizeleti utak összes hurutos megbetegedései, húgysavas ártétel, köszvény, csúsz és lüchias, gőrvény-, angolkór és a összes vérbotogások ellen.

Ivókúra. Hévízes fürdők 3—1 Vizgyógyintézet. Inhalatórium.

A fürdőhelyen 10 kiváló orvos működik. Kivánatra prospektussal és bővebb értesítéssel szolgál A fürdőigazgatóság.

Eladó birtok

Szegvár és Szentés között a »Sápi Gát« közelében elterülő »kontra« birtokból 70 hold egy tagban, valamint kis parcellákban is kedvező feltételek mellett örök áron eladó. A birtokban 60 hold kifogástalan fiatal lucernás van.

Ugyanottan egész nyári használatra: vala mint az első vagyis egy kaszálásra első rendű hezernások vannak jutányos áron haszonberben kiadók. — A berecni, illetve venői szándékozók a helyszínén Kovács József tulajdonostól bővebb felvilágosítást nyerhetnek. 3—1

ELŐPATAK gyógyfürdő

kiválóan jó eredményekkel használható a gyomor, vese, hólyag és a méh hurutos bántalmainál, máj- és lépbetegségeknél, köszvény és csúsznál, albszti pangásoknál, valamint bármely az idősegek alapján fejlődő betegségeknek.

A nagyiról előpataki gyógyvizet orvosi javaslat szerinti ivásra, összekötve a megfelelő és itt feltehető kiegészítő gyógyeszközökkel (meleg és hideg fürdők, vizgyógyintézet, kezelés, masszázs, svédorna, diétikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel.

Fürdő-nyitny: május 15-től szeptember 15-ig. Vasúti állomás: Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van Lankára, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és aug. 20-tól szept. 15-ig) a gyógy- és zenedíjnak fele fizetendő, lakosok 50 százalékkal és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdús, égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz, háznál is használható és üdítő, kellemes ital tisztán vagy borral vegyítve, nagy kedveltségnek örvend. Lithon és a külföldön évenként egy millió palacknál több kerül forgalomba. Székküldési hely: Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben. 6—1

Prospektust kiránatra ingyen küld az igazgatóság.

Házeladás.

III. kerület Sarkadi N. Antal-útca 11. szám alatti örv. Götzl Illésné-féle ház eladó, esetleg bérbé kiadó. Alku köthető Dr. Péter Albert ügyvéddel.

Védjegy: „Morgony“

A Liniment. Capsici comp.

a Morgony-Pain-Expeller
pótléka

egy régióknak bizonyított háziáru, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szornék bizonyult: Kőszvényes, csúsznál és meghibéséknél, négy, belőrzésközben használva, szorony Figyelmeztetés: Súlyos hamisítványok miatt becsatlakozó csatlakozó legyünk és csak olyan orvost fogadjunk el, amely a „Morgony“ védjegyvel és a Richter gyógyszerrel ellátott dobozban van csomagolva. Az üvegben K. 1—50 K. 1.40 és K. 2.— és igazságtalan, ha a gyógyszer megvásárolásánál Budapest.

Richter gyógyszerárterület. ARANY OROSZLÁBHOZ Prágában.

Előzetesbetrátsza 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

LEOPOLD GYULA Budapest, Erzsébet-útról 41. 300 szék - Különböző méretűk

GARVENS-SZIVATTYUK
rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.
Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyút
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemet, borkeményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle
TYUKSZEMHÁL
ára 70 fillér.
A legjobb és legerősebb sóborász az
ERŐ SÓBORSZESZ
ára 2 K, 1 K és 30 fillér.
Postán szállítja utóvét mellett a
KOSMOS vegyszerrel és kúmfelkai laboratórium.
GYŐR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek
BARTA-féle erdei gyümölcsbefőttök, úszk, stropók, gombák, hús- és fűszér-konzervek, sósas borovicskák - legújabb minőségben szállít - előkelőbb élményekben kóstolvánivaló is a
Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Középmagyarországi) - Kérjen árjegyzékét!

BÉLHURUT
(szamenda), gyomorbeteg legjobb gyógyszer a BARTA-féle felkai konzervgyár, kapható gyógyszerboltoknál, 6 üveget 8-8-ért bérmentve szállít előkelőbb élményekben kóstolvánivaló is a
TOKAJI CHINA-VASBOR.
Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 8-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerboltoknál.
Postán küldi: KOBONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kálvária-út.

YÉRSEGENYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESBŐ GYÓGYÍTÁSRA a leghatásosabb élelmiszer a **KAPITÁNY-FÉLE TOKAJI CHINA-VASBOR.**
Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 8-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerboltoknál.
Postán küldi: KOBONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kálvária-út.

PLATSCHEK VILMOS
élelmet legolcsóbb, legszolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruház
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).
fényképezési és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30.
készülnek csak elsőrendű művészes kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Műszoalások sejtgemre, báronyura, fára, életántsontra stb. Brass, fűgülek, tő stb. apró évelésművekkel. Porcelánba ágyított fényképek, sirlőzőkre stb. Műrel küldjek ingyen és bérmentve árjegyzékét!

RIVOLI
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30.

DIGESTOL GLÜCK
leghatásosabb emésztőpor
Borosa 2 kor.
Postai számla díj: „FÉBER GALAMB” Gyógyszerár
BUDAPEST, HUNYADI-KÖRÚT 93
Naphaló maian gyógyszerárba érogémben

Meglepő hatással!
FICHTENIN
a legújabb, szabadalmilag védett, nagy minőségű gyógyszer a lakásban ép ut, mint a legújabb gyógyszer, de, de tevékeníti és erősít és a vesebetegségek kóros károsítását is azok gyógyítására szolgál.
Legújabb hatással rendelkező emésztőpor a legújabb élelmiszer.
Használati utasítás és árjegyzék ingyen és bérmentve küldjük.
Vesérbetegségek Magyarországi vándor:
DIAMANT és VADAN
Budapest, VII., Damjanich-utca, 28. - Telefon 21. 61.

BOGDANY
szemécske-paratlan!
Vásároljunk osztály-
díj-nyereményt csakis
BOGDANY S.
BUDAPEST, V. KERÜLET, KÖRÚT 20.

Dr. KOVÁCS
KÉZPASZTÁJA
5 nap alatt betegség hat.
Tégyje K 1-20
Dr. KOVÁCS gyógyszerár
Budapest, Gyár-útsza 17.
„Wellness-útszék” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal
Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. - Minden gyógyszerárúhelyen és drogeriában kapható.
Rákóczi-
út **BERETVÁS TAMÁS** gyógyszerár **KISPEST,** útsza 2.
Ingyen postai szállítá 8 doboz rendeléssel.

PARIS SZÁRLODA
Székhely: Simon FM
Budapest, VI., Váci-útról 28. sz.
100 szék 200 K-ért feljebb. Kiszállítás-
nál és vállalkozásnál ingyen. Fűszér,
kóstolás kávéháza, étkező. Világos vándor
megkülönböztető jellegű pályaudvar és
Kálvária-út.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.
Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS
homogénitálandó - lázcsökkentő
1000 betegségekben
szerepet játszó
Budapest, Váci-útról 18. sz.

KATZER
szépművészi elsőrangú és az egész
világban hírhedt.
Első és legnagyobb
mohácsi élelmiszer-üzem.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószert.

Minden külföldit fölülmúl
hazánk termé-
szetes szénsa-
vas vizek királya

A mohai ÁGNES-Forrás

Milleniumi nagy érem-
mel kitüntetve. Kitűnő
asztali, bor- és gyógyvíz
a gyomorégést

rögtön megszünteti, páratlan **étvágygerjesztő**, használata valódi áldás gyomorbetegségeknek.
Mint természetes szénsavdús ásványvíz, töltetlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyú-
víz; dús szénsav tartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem
a benne foglalt **gyógysóknál fogva kitűnő szerepe a legkülönfélébb GYOMOR-,
LEGCSŐ ÉS HÜGYSZERV BETEGSÉGEKNEK.**

Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, bél-
és légsóhuruttól szabadulni akarunk.

Dr. Kéty

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a vesebet
gyógyítani akarjuk.

Dr. Köster.

Használjuk a mohai Ágnes forrást, ha étvágyhiány
és emésztési zavarok állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha májbajok-
tól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval teli
tett viznél, sőt a szódaviznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen meg-
szerezhesse.

Kedvelt borviz. Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. **Kedvelt borviz.**
Olcsóbb a szódaviznél.

24-7 **Főraktár: Eisler Lajos és ifj. Kovács Sándor uraknál.**

Kert megnyitás.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Széchenyi-ligetben bérbe birt kerti helyiséget **ma délután**

MEGNYITOM

az első magyar zenekar közreműködésével. Tiszta italokról, friss csapolású sörről és hideg ételekről gondoskodom.

Borsos Szabó Antal
vendéglős.

Kiadó lakás.

Dr. Ecseri Lajos III. ker. Sarkadi Nagy Antal-útca 6. sz. házánál két szoba konyha és mellékhelyiségekből álló lakás **kiadó.** 2—1

Alapított 1860-ban

Szentes város legrégibb és legszolidabb ékszerüzlete.

Elsőrangú összeköttetésem folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy mindent közvetlenül gyárból vásárolva, — arany, ezüst és drágakő ékszertárgyakat és evőeszközöket, gyűrűket, láncokat, órákat és tajték árúkat a Kossuth-téri ev. ref. bérházban levő Ékszerüzletemben a legjutányosabban és a legdivatosabb fazonban szolgálhatom ki t. vevőimnek s vállalom arany és ezüst tárgyak javítását.

Csaknem ötven éve a szentesi piacon levő Ékszerüzletemnek látogatása tehát feltétlenül érdekében áll mindenkinek, aki e nemű szükségleteit előnyösen akarja fedezni.

Áraim olcsóságáról és árúim izléses voltáról könnyen meggyőződést szerezhet magának egy vásárlással bárki is.

Szentesen, 1907. okt. hó.

26—9

Csillag Armin arany- és ezüstműves.

É R T E S I T É S.

Értesitem az építettő közönséget, hogy nálam közönséges és szabadalmazott tetőcserép azonnali szállításra, bármily mennyiségben olcsó áron kapható.

A Tiszán jó minőségű száraz hasábos bükk tűzifám megérkezett.

Csépléshez ajánlok elsőrendű lupényi darabos szenet. Egész waggont és kisebb mennyiséget.

A jövő télre pedig légszeszgyártási Coaksot lehet nálam előjegyezni.

Székely József,

fakereskedő.